

Příloha k protokolu o SZZ č.....
Vysoká škola: PF JU Čes.Budějovice
Katedra: germanistiky
Datum odevzdání posudku diplomové práce:
15.5.2007

Diplomant: Vladimíra Lencová

Aprobace: FJ-NJ

Recenzent*) –
Vedoucí*) diplomové práce
PaedDr.Dana Pfeiferová,Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Das Bild der österreichischen Gesellschaft in ausgewählten Werken von Arthur Schnitzler (téma)

Vladimíra Lencová se ve své diplomové práci „Obraz rakouské společnosti ve vybraných dílech Arthura Schnitzlera“ zaměřila na rozbor reprezentativních novel *Leutnant Gustl*, *Fräulein Else*, *Traumnovelle* a dramatu *Professor Bernhardt*. Dílčím analýzám předchází funkční životopis s biografickými odkazy směrem k tvorbě (např. praxe specialisty na nervová onemocnění jako zdroj inspirace pro psychologické portréty literárních postav) a charakteristika rakouského mocnářství a vídeňské společnosti na přelomu 19. a 20. století; i zde nachází diplomátka impulsy pro pozdější literární ztvárnění, např. úpadek rakouské armády jako reakce na neustálé vojenské porážky či vzrůstající antisemitismus v důsledku přistěhovalecké vlny chudého židovského obyvatelstva z okrajových částí monarchie do Vídně. Větší pozornosti by si zasloužila literárně-historická charakteristika Schnitzlerova díla v rámci Vídeňské moderny: implikuje obsáhlejší odstavec o dekadenci příslušnost jeho tvorby k tomuto uměleckému směru? Analytická část práce má charakter podrobné, řemeslně dobře zvládnuté a z velké míry samostatné literárně-vědné interpretace. Diplomátka postupuje chronologicky a podává tak přesvědčivý přehled o vývoji autorovy společenské kritiky, která je zařazena do dobového a životopisného kontextu. Při rozboru novely *Leutnant Gustl* tak autorka studie upozorňuje nejen na dobové představy o kodexu vojenské cti, ale i na antisemitské výroky vídeňského starosty Karla Luegera, na které Schnitzler pomocí svého pokryteckého protagonisty naráží. Téma antisemitismu v divadelní hře *Professor Bernhardt* zařazuje Vladimíra Lencová do kontextu rakouské společnosti přelomu století a upozorňuje na životopisné shody. Novelu *Fräulein Else* interpretuje jako kritiku patriarchálně strukturované rodiny, kdy je ve jménu pofiderního pojmu cti obětována dobrá pověst a možná i život atraktivní dcery. Zajímavé je zasazení postavy Elsy do průsečíku postav ‚femme fatale‘ a ‚Das süße Mädel‘. Coby otázka k obhajobě se nabízí zasazení tohoto tématu do literárně-historických souvislostí jako variací látky o Lucrecii (antický mýtus, Lessing). Zůstává ve Schnitzlerově ztvárnění tématu Else klasickou tragickou hrdinkou? Dobové společenské pojetí erotiky se odráží i v posledním analyzovaném díle, v *Traumnovelle*, kde autor ukazuje, že tabuizace erotiky může vést ke zvráceným sexuálním praktikám uzavřené, privilegované společnosti. Diplomátka sahá při interpretaci k této na psychoanalýze postavené novely k modelovému ‚výkladu snů‘ a v závěru kapitoly upozorňuje na vzájemný vliv Schnitzlera a Freuda. Závěrečné kapitoly nabízejí shrnutí vývoje umělcovy společenské kritiky, a sice od tematizace pokrytecky směšného kodexu cti v armádě přes zobrazení antisemitismu.

podřadného postavení ženy v patriarchální společnosti až k varování před společenským zneužitím tabuizované erotiky. Autorka studie shrnuje i životopisné motivy a upozorňuje na přesvědčivou psychologizaci postav. Z bouřlivé, často odmítavé dobové recepce Schnitzlerových děl, především v případě novely *Leutnant Gustl* a dramatu *Professor Bernhardi*, usuzuje, že společenská kritika tohoto předního autora Vídeňské moderny mířila do černého.

Diplomová práce je přehledně strukturována, samostatné závěry jsou formulovány přesně a výstižně. Občas se vyskytují překlepy (*grünlich*, str. 17, *es tut ihn leid*, str. 19, *auf ihr Hochzeit*, str. 46) a (systémové) gramatické chyby: *es handelt sich nicht um die direkte Kritik* str. 9, *Obwohl es auf den ersten Blick so ausgesehen hat, als ob alles in Ordnung wäre, in Wirklichkeit war es anders*, str. 10, *Obwohl die Themen der Werke unterschiedlich waren, sehr oft hängen sie ...* str. 15, *mindestens* místo *wenigstens* str. 11, 45, *neben dem Haupthelden und seines Sohnes*, str. 33, *von dieselben Motiven*, str. 52 či nezvyklé formulace: *die Mehrheitsgesellschaft*, str. 15.

Tyto chyby ovšem nepřekračují běžný rámec, a tak mohu diplomovou práci Vladimíry Lencové s dobrým pocitem doporučit k obhajobě.

Návrh na klasifikaci: **výborně**

- výborně -

Návrh na klasifikaci diplomové práce:

podpis vedoucí diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 25.5. 2007

Stupeň kvalifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------

